

Ruimte maken voor talent

Visie op flexibilisering van het onderwijs - juni 2023

Stel je voor dat je als student meer ruimte hebt om je passie en talent te ontdekken en ontwikkelen. Door studiepaden te kunnen kiezen die disciplines overstijgen. Door je studie beter te kunnen combineren met bijvoorbeeld je verenigingswerk, startende onderneming, tweede studie, mantelzorg, topsport of een functiebeperking. Of door een studie te kunnen combineren met je baan als professional, misschien in kortere trajecten dan een hele (master)opleiding. Wellicht wil je wel een aantal vakken of een minor volgen bij een andere (internationale) universiteit of vaker leren in de praktijk? Met flexibel onderwijs maakt de VU ruimte voor je talent. Of je nu je studie wilt verbreden, verdiepen of verleggen.

Waarom onderwijs flexibiliseren?

De wereld digitaliseert en internationaliseert, gemeenschappen en organisaties veranderen continu en de samenleving staat voor complexe, omvangrijke uitdagingen. Dit vraagt om multi- en interdisciplinair opgeleide studenten en professionals die zich voortdurend kunnen aanpassen in een steeds dynamischer werkveld. Met flexibeler in te richten onderwijs en brede talentontwikkeling voor alle studerenden wil de VU hierop inspelen.

In deze verkorte versie van onze VU-visie op flexibilisering van het onderwijs lees je waarom en hoe we dat willen doen. We hebben daarbij gekeken wat we als VU nu al kunnen realiseren, binnen de huidige mogelijkheden van onze organisatie en wettelijke kaders. Onze focus ligt daarbij op de periode 2023-2030.

Vijf uitgangspunten visie flexibiliseren onderwijs

De VU vindt dat flexibilisering moet aansluiten bij onze kernwaarden en ambities en ten dienste staat van onze [Onderwijsvisie](#). Dit heeft geleid tot vijf uitgangspunten:

1. Flexibilisering van onderwijs staat altijd in het teken van **talentontwikkeling**: we helpen je je weg te vinden en je academisch én persoonlijk te ontplooien: 'Je wordt niet iets maar iemand'.
2. Flexibilisering versterkt je **wetenschappelijke vorming**, waarbij kritische oordeelsvorming de kern blijft en je maatschappelijke betrokkenheid bevordert.
3. Flexibilisering faciliteert een **breder, inclusieve invulling** van ons **talentbeleid** met oog voor studentsucces van jou en van alle type lerenden.
4. Flexibilisering zorgt ervoor dat je studie **nog beter aansluit op** het (inter)nationale academische en professionele **werkveld**, en de snel veranderende ontwikkelingen die zich daar afspelen.
5. Flexibilisering staat ten dienste van **samenwerkend leren**, daarom leggen we een grote nadruk op jouw verbondenheid in een gemeenschap – dat geldt zowel bij fysieke als online onderwijsactiviteiten.

Vanuit deze uitgangspunten kiest de VU bewust voor gestructureerde flexibiliseringsmogelijkheden; de keuzemogelijkheden liggen vooraf vast en zijn bedoeld voor groepen studenten. Want wetenschappelijke vorming gedijt vooral met elkaar, op de campus en online. Als maatwerk per student nodig is, bekijken we wat wel en niet mogelijk en wenselijk is.

Visie 2023-2030

Wij maken ruimte voor de ontwikkeling van talent en passie.

Gedegen academische kennis, kritische oordeelsvorming en [A Broader Mind](#) ontwikkelen is de basis van ons onderwijs. Wij willen je helpen om je eigen talent te herkennen, passies na te jagen en je stimuleren om ruimte hiervoor te nemen. Dit maakt het talentbeleid van de VU – nu vooral gericht op prestaties en excellentie – uitdagender, rijker en beter passend bij onze kernwaarden (verantwoordelijk, open en persoonlijk).

Flexibilisering maakt het bovendien mogelijk dat je ook je talenten buiten de academie ontwikkelt: in het maatschappelijke veld, publiek bestuur, de cultuursector of in (top)

sport. En dat je ondanks je eventuele zorgtaken, functionele of praktische beperkingen je talent kunt ontwikkelen. Dankzij multi- en interdisciplinaire opleidingstrajecten, meer praktijkleren en gepersonaliseerd trainen van competenties, ben je daarnaast beter voorbereid op de voortdurende veranderingen binnen de samenleving en het werkveld. De binding met de VU en je medestudenten blijft hierbij van even groot belang. Net als de nadruk op brede persoonsvorming en samenwerkend leren. Zo leer je meer regie te nemen over je leerroute en competenties. Daarmee ontwikkel je ook talent en passie, en de bekwaamheid om opgedane vaardigheden later toe te passen als professional.

Met voorgestructureerde cross-overtracks worden nieuwe inhoudelijke combinaties mogelijk, over disciplinaire en facultaire grenzen van de bestaande bacheloropleidingen heen.

Wij flexibiliseren de leerinhoud van bachelorcurricula

Als brede universiteit met onderwijs dat plaatsvindt op één fysieke campus en een uitgebreid internationaal netwerk hebben we als VU een uitstekende uitgangspositie om ons onderwijs inhoudelijk te verbreden en disciplines te vermengen. Juist voor bachelorstudenten is dit interessant. Je kunt zo je ambities onderzoeken door te verbreden en/of verdiepen, en hebt de ruimte om keuzes te maken of bij te stellen. Zo ontdek je beter waar je talent en passie ligt, vind je de juiste opleiding en verminder je eventuele studie-uitval.

Hiervoor introduceren we *cross-overtracks*. Dit zijn voorgestructureerde trajecten die nieuwe inhoudelijke combinaties mogelijk maken, over disciplinaire en facultaire grenzen van bestaande bacheloropleidingen heen. Dezelfde cross-overtrack is bij twee of meer bacheloropleidingen van verschillende faculteiten te volgen. Zo kun je als dat bij je past vroegtijdig je studieroute verleggen en zelfs afstuderen voor een ander diploma dan waarvoor je startte. Op termijn kijken we of we deze cross-overs ook kunnen vormgeven met andere (internationale) universiteiten. Met nieuwe verbredende (universiteits) minoren vervolg je je studie straks makkelijker met een masteropleiding van een andere faculteit of (internationale) universiteit. Ook kun je eenvoudiger keuzevakken volgen bij een andere (internationale) universiteit, en vaker in een setting van een academische werkplaats praktijkleren. Zo versterk je je

transferabele vaardigheden zoals samenwerken en ondernemen.

“De grote vraagstukken in de wereld houden zich niet aan de grenzen van disciplines. Als je straks echt bij wilt dragen aan oplossingen, is het belangrijk dat je ook in je studie interdisciplinair leert. Zodat je inhoudelijk en interpersoonlijk goed voorbereidt. Met cross-overtracks in de bachelor breiden we de mogelijkheden voor interdisciplinaire leerpaden uit.”

Jeroen Geurts,
Rector Magnificus

Wij flexibiliseren de vorm en tijd van masterprogramma's

In plaats van flexibilisering op inhoud, is voor masterstudenten en werkenden vooral flexibiliteit in tijd en vorm interessant. In de masterfase specialiseer je je immers verder in de context van de praktijk of het onderzoek en is de aansluiting op je loopbaan nabij of heb je ondertussen al een baan. Bij voldoende vraag, kun je straks meer deeltijdprogramma's volgen of naar behoefte (sets van) modules van masteropleidingen volgen. Het opleiden van professionals en initiële studenten kan gescheiden, maar ook samen. Zo kom je in contact met medestudenten die zich in verschillende levensfasen bevinden, wat een mooie kruisbestuiving oplevert tussen opleiding en werkveld. Als professional word je gestimuleerd om nog een diploma of '*micro-credentials*' te behalen.

Voor de meer op het beroep gerichte masteropleidingen versoepelen we de overgang van je studie naar je beroep dankzij meer praktijkleren. Daarnaast kun je door vraaggestuurd vaardighedenonderwijs die vaardigheden verder ontwikkelen waar je persoonlijk behoefte aan hebt.

Wij bieden flexibele oplossingen voor specifieke studenten

Ook als je een functionele of praktische beperking of een bijzondere (neven)activiteit hebt, wordt het toegankelijker om je talent en passie te ontwikkelen. Binnen én buiten de VU. Je hebt bijvoorbeeld een bijzonder actieve taak in het maatschappelijk veld, bestuur, de cultuursector of topsport. Misschien ben je mantelzorger, of ben je zelf (chronisch) ziek. We willen het makkelijker maken om onderwijs en toetsing dan vaker op afstand te doen. Rekening houdend met het belang van wetenschappelijke vorming en samenwerkend leren, bekijkt de opleiding met jou welk maatwerk mogelijk en wenselijk is.

Wij bieden vrije (individuele) vormen van flexibilisering; gepersonaliseerd en op maat

Naast gestructureerde flexibiliseringsmogelijkheden blijft het in uitzonderlijke gevallen mogelijk om als individuele student – via diplomering met een vrij programma – vooraf een eigen opleidingstraject samen te stellen. Een opleiding moet wel als zodanig herkenbaar blijven zodat diplomering mogelijk blijft. Dit vraagt intensieve begeleiding en maatwerk.

‘Flexibel kunnen studeren past uitstekend bij het inclusieve karakter van de VU. Want inclusief onderwijs gaat om veel meer dan alleen een extra tentamenmogelijkheid bieden. Het betekent dat studenten en professionals al hun snel veranderende taken, rollen en verplichtingen kunnen blijven combineren. Passend bij hun levensfase en omgeving waarin zij zich bevinden.’

Gerhard van de Bunt,
opleidingsdirecteur VU Lerarenopleidingen

De visie is geschreven door de werkgroep ‘visie op flexibilisering van het onderwijs’, na een uitgebreide gespreksronde binnen en buiten de VU.

De visie is in december 2022 vastgesteld door het College van Bestuur.

Zie je kansen, heb je vragen of wil je verder praten? Neem contact op met [Hayke Everwijn](#), beleidsmedewerker onderwijs.